

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Полтава
2022

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 173-Н від 05 вересня 2022 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальні редактори:

О. В. Гасій, к. е. н., доцент, директор Навчально-наукового центру забезпечення якості вищої освіти ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

Л. М. Діденко, в. о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

А. В. Артеменко, к. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ;

В. Л. Іщенко, к. філол. н., доцент завідувач кафедри ділової іноземної мови ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Ю. С. Матвієнко, к. п. н., проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. – Полтава : ПУЕТ, 3-41 2022. – 268 с.

ISBN 978-966-184-435-2

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Готельно-ресторанна справа; Економіка; Комп'ютерні науки; Міжнародні економічні відносини; Облік і оподаткування; Освітні педагогічні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2022

ISBN 978-966-184-435-2

Ракосій В. О., Стрілець В. Ю.

Застосування SWOT-аналізу для визначення
рівня конкурентоспроможності підприємства:
досвід компанії «Walmart Inc.» 122

Рубан Л. В., Флегантова А. Л.

Сутність поняття конкурентоспроможності
в умовах глобалізації..... 127

Цимбаленко В. А., Стрілець В. Ю.

Особливості міжнародної маркетингової
стратегії ТНК в сучасних умовах 131

Яременко А. І., Стрілець В. Ю.

Світові тренди прямого іноземного
інвестування: досвід для України 135

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ**

Освітня програма «Облік і аудит»

Гурник В. Р., Мілька А. І.

Бухгалтерський облік як інформаційна система
податкових розрахунків з бюджетом..... 141

Довбенко О. Р., Мілька А. І.

Підходи науковців до визначення
поняття «Основні засоби» 144

Кожухар Р. Ю., Мілька А. І.

Економічна сутність і зміст категорії «Доходи» 149

Колесова О. І., Мілька А. І.

Економічна сутність нематеріальних активів для цілей
управління інноваційним розвитком підприємства 154

Різніченко Т. С., Мілька А. І.

Класифікація рівнів суттєвості при виконанні завдань
з аудиту виробничих запасів підприємства 161

експорту; системні проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності тощо. Одним із ключових перспективних напрямів подолання цих проблем є стимулювання інноваційної діяльності українських підприємств та, як наслідок, зміщення акценту із сировинного експорту на експорт інноваційних товарів та послуг.

Список використаних джерел

1. Дунська А. Експортно-імпортна діяльність України. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2016. № 3. С. 36–46.
2. Красілич І. О. Розвиток експортно-імпортної діяльності машинобудівних підприємств: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04 / Українська академія друкарства. Львів, 2017. 227 с.
3. Кузьминчук Н. В., Куценко Т. М., Терованесова О. Ю. Формування чинників впливу на експортно-імпортну діяльність вітчизняних промислових підприємств.
4. Експорт товарів та послуг України: аналітичне дослідження [Електронний ресурс]. URL: <https://export.gov.ua/news/> (дата звернення: 19.10.2022).
5. Діденко С. Зовнішньоторговельна позиція України: проблеми та успіхи торгівлі у жовтні [Електронний ресурс]. URL: <https://ua.news.ua/money/vneshnetorgovaya-pozytsyya-ukraynu-problemy-uspehy-torgovly-v-oktyabre> (дата звернення: 19.10.2022).

УДК 339.92

ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ДОСВІД КОМПАНІЇ «WALMART INC.»

*Ракосій В. О., магістр спеціальності Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
Стрілець В. Ю., д. е. н., доцент, професор кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин*

Анотація. У дослідженні розглядається важливість застосування SWOT-аналізу для визначення рівня конкурентоспроможності підприємств. Проведено SWOT-аналіз компанії «Walmart Inc.» та на основі визначення слабких, сильних сторін, можли-

востей та загроз діяльності компанії запропоновано ряд рекомендацій щодо поліпшення рівня її конкурентоспроможності.

Ключові слова: SWOT-аналіз, конкурентоспроможність, стратегічний аналіз.

Abstract. The study examines the importance of using SWOT analysis to determine the level of competitiveness of enterprises. The authors conducted a SWOT analysis by the company “Walmart Inc”. Based on the definition of weaknesses, strengths, opportunities, and threats of the company’s activity, several recommendations are offered to improve the level of its competitiveness.

Keywords: SWOT analysis, competitiveness, strategic analysis.

Постановка проблеми. Структура та ступінь жорсткості конкурентної боротьби безпосередньо впливають на міжнародні стратегії розвитку підприємств. Конкуренція в глобальному вимірі створює нові системи зв’язків, а також новий вимір якості технологічного прогресу та нові методи отримання конкурентних переваг. Це спонукає до створення нових моделей організації, різних способів координації та конфігурації діяльності та співпраці з середовищем. Багато підприємств для визначення конкурентоспроможності обирають SWOT-аналіз як один із основних методів стратегічного аналізу. Проте недостатня увага приділяється особливостям застосування цього методу для конкретних підприємств, зокрема, великих транснаціональних корпорацій

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблемами використання SWOT-аналізу для визначення рівня конкурентоспроможності займалися багато українських вчених. Так, Семенцова О. В. та Крихтіна Ю. О. досліджують застосування SWOT-аналізу в системі управління конкурентоспроможністю залізниць та визначають, що досить широко визнаним підходом, що дає змогу провести спільне вивчення зовнішнього та внутрішнього середовища, є SWOT-аналіз [4, с. 55]. Носоною Л. В. запропоноване вдосконалення методики проведення SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності [3]. Ключ Ю. І. та Іжболдіна А. В. досліджують практичне застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності та зазначають,

що головною метою проведення SWOT-аналізу як матричного методу є отримання достовірних даних про можливості компанії і загрози просування її на ринку товарів і послуг [2]. Стрілець В. Ю. виділяє якісні методики оцінювання ТНК як один із інноваційних методів визначення можливостей мотивації персоналу [5].

Формулювання мети. Мета статті полягає у обґрунтуванні можливості та переваг застосування SWOT-аналізу для визначення рівня конкурентоспроможності підприємств на прикладі компанії «Walmart Inc.».

Виклад основного матеріалу дослідження. Навколишнє середовище має безпосередній вплив на рівень його конкурентоспроможності, а правильне управління та мінімізація негативного впливу факторів сприяє дотриманню компанією «Walmart Inc.» лідируючих позицій серед транснаціональних компаній, що підтверджує перше місце у рейтингу Global Fortune 500 протягом останніх років. Будучи лідером галузі роздрібної торгівлі, компанія «Walmart Inc.» продовжує протистояти потенційним негативним наслідкам загроз у політичних, економічних, соціально-культурних, технологічних, екологічних і правових аспектах свого бізнесу. Одним із найкращих інструментів оцінки впливу цих факторів на конкурентоспроможність є аналіз за допомогою моделі SWOT-аналізу. Зокрема, сильні сторони Walmart – це його внутрішні стратегічні фактори. Серед основних сильних сторін слід виділити:

- ✓ Впізнаваність бренду – мільйони клієнтів, які відвідують Walmart щодня, визначають його як найвідоміший роздрібний бренд у світі. В інтернет-магазині Walmart доступно понад 60 мільйонів товарів [1].

- ✓ Глобальне розширення – Walmart нещодавно придбав ASDA, британського роздрібного продавця та індійського гіганта електронної комерції Flipkart.

- ✓ Глобальна присутність.

- ✓ Стратегія «щоденних низьких цін».

✓ Глобальна система постачання та логістика. Walmart використовує інформаційні технології для ефективного моніторингу продуктивності кожного продукту.

✓ Управління людськими ресурсами.

✓ Ефективне управління ресурсами – Walmart ефективно керує своїми ресурсами, включаючи інформаційні системи, мережі ланцюгів постачання, засоби розподілу, знання та інші навички.

✓ Сильна ринкова влада над постачальниками та конкурентами – великий розмір організації та глобальне охоплення зробили Walmart достатньо спроможним, щоб використовувати ринкову владу над постачальниками та конкурентами.

✓ Ефективне впровадження електронної комерції – у першому та другому кварталах 2020 року продажі Walmart зросли до рекордного рівня.

Поряд з цим, Walmart має ряд слабких сторін:

✓ Ставлення до працівників та умови праці – Walmart кілька разів отримував критику та судові позови щодо своєї робочої сили на предмет низької заробітної плати, неналежного медичного обслуговування та поганих умов праці.

✓ Широкий діапазон контролю – його дуже розширений розмір і величезний діапазон контролю можуть зробити Walmart слабким у деяких сферах.

✓ Низька норма прибутку – Walmart зосереджується на стратегії лідерства за витратами.

✓ Занепокоєння щодо безпеки працівників – Walmart подали до суду за недотримання заходів безпеки під час недавньої кризи зі здоров'ям, яка призвела до смерті двох працівників.

✓ Негативний розголос – репутація Walmart була заплямована звинуваченням у підкупі іноземних чиновників у Мексиці, Китаї тощо. Серед можливостей Walmart слід виділити:

✓ Розширення на інші ринки – Walmart може отримати можливість, розширивши свій бізнес на ринки, які ще не освоєні, наприклад, Китай, країни Близького Сходу та Латинської Америки.

✓ Стратегічні альянси – Walmart має можливість створити стратегічні партнерства з великими фірмами або злитися з іншими глобальними роздрібними торговцями.

✓ Удосконалення практики роботи з персоналом може стати сприятливою можливістю для Walmart.

✓ Підвищення стандартів якості – недорогі продукти іноді мають низьку якість. Walmart має можливість підвищити стандарти якості своєї продукції, щоб вирішити проблеми зі здоров'ям споживачів.

✓ Посилення онлайн-продажів. Останнім часом кількість споживачів, які здійснюють покупки в Інтернеті, різко зросла. Walmart може зміцнити свої онлайн-канали продажів, щоб скористатися цією можливістю.

До ключових загроз Walmart відносяться:

✓ Головна ціль конкуренції – Walmart, найбільший у світі роздрібний торговець продуктами харчування, завжди є основною ціллю для конкурентів. Target, її прямий конкурент, пропонує аналогічні продукти, але вищої якості.

✓ Політичні та правові справи завжди можуть заважати компанії працювати в деяких країнах.

✓ Технічні проблеми на веб-сайті. Нижче наведено рекомендації, за допомогою яких Walmart може усунути свої слабкі сторони та зміцнити свої позиції на ринку в майбутньому:

✓ Удосконалення стандартів управління персоналом та вирішення проблем працівників. Ефективна система управління персоналом захистить Walmart від будь-якої потенційної критики щодо його робочої сили.

✓ Розширення бізнесу на глобальні ринки – Walmart має дослідити можливості на ринках, що розвиваються, щоб зміцнити свої позиції та збільшити частку ринку.

✓ Удосконалення глобального ланцюга постачання та мережі розподілу – це зміцнить його величезну роздрібну імперію.

✓ Якнайшвидше вирішення спірних питань. Щоб запобігти подальшій публічній критиці, Walmart має покращити свій веб-сайт онлайн-продажів і включати лише автентичні продукти.

✓ Оновлення сайтів електронної комерції. Walmart має вирішити технічні проблеми, які перешкоджають просуванню веб-сайтів, і запропонувати покупцям задоволення від покупок.

✓ Посилення маркетингової та рекламної діяльності – це допоможе компанії підвищити імідж бренду та залучити нових клієнтів.

✓ Walmart також має відігравати активну роль у екологічно стійких практиках, щоб створити позитивний імідж у галузі.

Висновки. Запропонована система управління конкурентоспроможністю Walmart, що побудована з використанням SWOT-аналізу, дає можливість більш глибоко підійти до вивчення конкурентних позицій цієї транснаціональної компанії в умовах конкурентного середовища та сприяє обґрунтуванню практичних заходів управління нею.

Список використаних джерел

1. Інформація сайту Statista [Електронний ресурс]. URL: <https://www.statista.com/statistics/752119/china-walmart-store-number/> (дата звернення: 28.10.2022).
2. Ключ Ю. І., Іжболдіна А. В. Практичне застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності ТОВ НВП «МІКРО-ТЕРМ». Економічний простір. 2020. № 160. С. 60–64.
3. Носорова Л. В. Застосування SWOT-аналізу для визначення конкурентоспроможності АТ «Сумський завод «НАСОСЕНЕРГОМАШ». Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 4. С. 107–113.
4. Семенцова О. В., Крихтіна Ю. О. Застосування SWOT-аналізу в системі управління конкурентоспроможністю залізниць на ринку послуг з перевезень пасажирів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2018. № 31. С. 53–57.
5. Стрілець В. Ю. Досвід ТНК у застосуванні інноваційних методів мотивації персоналу (на прикладі компанії «BNP Paribas Group»). Причорноморські економічні студії. 2021. № 71. С. 40–47.

УДК 339.137.2

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Рубан Л. В., магістр спеціальності Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародні економічні відносини»
Флегантова А. Л., к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин*

Анотація. У статті розглянуто поняття конкурентоспроможності та конкуренції, проаналізовано особливості конкурентоспроможності компанії в умовах глобалізації.